

JEJ ŽIVOT BOL PLNÝ STRÁT A TRÁPENIA.
ČÍM VŠETKÝM MUSELA PREJSTĚ, KÝM SA DOSTALA
NA OSUDOVÉ STRETNUTIE?

„PÚTAVÝ
DEBUTOVÝ PRÍBEH.“
- LIBRARY JOURNAL -

DIANA WALLIS TAYLOR

CESTA KU STUDNI

- BIBLICKÝ ROMÁN -

CESTA
ku STUDNI

DIANA WALLIS TAYLOR

Copyright 2009 by Diana Wallis Taylor
Originally published in English under the title *Journey to the Well* by Revell,
a division of Baker Publishing Group, Grand Rapids, Michigan, 49516,
U.S.A.
All rights reserved.

Vydané s povolením Revell, divízie Baker Publishing Group, Grand
Rapids, Michigan, 49516, U. S. A. Všetky práva vyhradené.

Cesta ku studni
Diana Wallis Taylor

Vydavateľ: Christian Project Support, s. r. o., © 2024
www.ver.sk, objednavky@ver.sk
Obálka podľa anglického originálu.

Preklad: Eva Simo Pelzlová
Jazyková korektúra: Veronika Liptáková
Spolupráca: Mária Štefáková
Grafická úprava: www.christianstudio.sk

Tlač: Alfa print, s. r. o.

ISBN papierovej knihy: 978-80-8231-185-6
ISBN pdf knihy: 978-80-8231-186-3
ISBN epub knihy: 978-80-8231-187-0
ISBN mobi knihy: 978-80-8231-188-7

Venujem môjmu manželovi Frankovi,
mojim deťom Karen, Stevenovi a Brettovi
a mojej rodine,
ktorá mi vždy ukazovala mnohé podoby lásky
a pomáhala mi na mojej vlastnej ceste.

1. ČASŤ

Reba

1

„**M**ara! Okamžite sem príd!“
Keď začula svoje meno, prestala vyberať popol z hline-nej pece a sadla si na zem, aby si uvoľnila boľavé kolená. Chvíľu počúvala štebotanie malých detí, ktoré sa hrali na ulici pred bránou, a hlboko si povzdychla. Na chvíľku zatúžila byť medzi nimi. Ale mala už skoro trinásť rokov. Bola z nej žena, príliš stará na detské hry.

Ruky si utrela do tmavého uteráka a pomaly vstala. Natiahla si údy a pozrela von oknom na dedinu. Vzduch bol o niečo menej ťažký ako deň predtým. Dedinské psy sa väčšinou ukrývali niekde v slabom tieni, snažili sa uhasiť smäd v kanáloch na vodu, ktoré ochladzovali ulicu. Okolité údolie Sichem zostávalo sviežo zelené, no v dedine bolo cítiť horúčavy letného mesiaca Elul.* Mara počula hlasy a hluk začínajúcej práce ľudí smerom z údolia Sichem. Čas na odpočinok už musel skončiť. Predstavovala si, ako ožívajú ulice, ako obchodníci otvárajú svoje stánky, aby začali popoludňajší predaj. Usmiala sa sama pre seba. Popustila uzdu svojej fantázií a predstavovala si, ako sa prechádza po trhu, ako si v každom obchodíku pokojne pomaly prezerá tovar a pritom ignoruje presvedčivých predajcov. Veci, ktoré by si chcela kúpiť, si chcela vyberať veľmi pozorne...

* (Elul – mesiac v židovskom kalendári, august – september)

Neochotne sa pozrela smerom k domu. Bude jej teta chcieť, aby spravila ďalšiu prácu? Zdvihla bradu a kráčala k bráne. Sledovala, ako sa deti hrajú. Mala pocit, že už prešla celá večnosť, odkedy sa mohla hrať tak slobodne ako oni.

„Mara! Okamžite pod' sem,“ opäť počula ten istý nahnevany hlas.

Už to odkladala dosť dlho. Mara si prehodila ťažký vrkoč na chrbát, otočila sa a pomaly kráčala k domu. Po chrbte jej stekal pramienok potu.

Dvere na ich príbytku viseli na opotrebovaných pántoch. Potrebovali by opraviť, rovnako ako aj ostatné veci okolo domu. Mara ich opatrne otvorila, vošla dnu a zostala ticho stáť. Úzky lúč v tmavej miestnosti dopadal na silnú postavu ženy, ktorá sa opierala o vankúše na svojom lôžku. Okolo úst mala vrásky z neustáleho mračenia. Preto, aj keď mala len niečo po dvadsiatke, vyzerala omnoho staršia.

„Som tu,“ povedala Mara potichu.

Žena v tej chvíli začala lapať po dychu, akoby sa nemohla dobre nadýchnuť. Keď Mara videla, že zjavne trpí, priblížila sa k svojej tete Rebe a dotkla sa jej ramena.

„Nedotýkaj sa ma!“ Reba hrubo odstrčila ruku dievčaťa. „Neznášam, keď sa ma niekto dotýka, hlavne keď takto trpím.“

Mara rýchlo ustúpila.

„Nestoj tam a netvár sa tak hlúpo. Nikdy si sa nepozerala smrti do tváre? Len mi prines trochu studenej vody.“ Reba opäť zastonala.

Jej teta nezomierala, to Mara vedela s istotou, ale aj tak sa obávala, že to môže byť vážne. Reba bola jediná osoba, ktorú vo svojom živote mala. Mara sa obrátila k džbánú s vodou, aby si jej teta nevšimla strach, ktorý tak rýchlo vyplával na povrch.

Keď Mara zdvihla naberačku, prekvapilo ju, že je nádoba takmer prázdna. Ešte dnes ráno bola plná.

Naberačku podala Rebe, ktorá ju s námahou zodvihla k ústam a niečo málo z nej odpila.

„Teta, nádoba na vodu je takmer prázdna.“

Žena opäť padla na vankúše a opäť pri tom zastonala. „Zdá sa mi, že mám horúčku. Musíš ísť zasa po vodu, lebo mám pocit, že v tomto teple neprežijem noc. Chod' po vodu k Jakubovej studni a naplň nádobu skôr, ako bude neskoro.“

Mara sa zmätene pozrela na tetu. „Mám ísť k Jakubovej studni? Ale teta, dedinská studňa je bližšie. Tam by som nabrala vodu rýchlejšie a priniesla ju skôr.“

„Povedala som ti, aby si išla po vodu z dedinskej studne? Nebuď taká tupá. Keby som chcela vodu zo studne v našej dedine, tak by som ti to povedala. A teraz chod'!“

Maru tieto urážlivé slová zarazili, ale aj tak chvíľu váhala. Posledné týždne bola Reba nezvyčajne prísna, zakazovala jej vychádzať z domu a hovoriť s ľuďmi.

Akoby jej Reba čítala myšlienky, opäť sa posadila. „Posledných pár dní si nebola vonku. Prechádzka ti urobí dobre. Vezmi so sebou aj Hanu. Nemala by si tam ísť sama.“ Mara stále otáľala. „Musíš tam stáť a strácať drahocenný čas? Chod' už!“ Reba netrpezlivo mávla rukou.

„Áno, teta,“ odvetila Mara tak potichu, že ju bolo sotva počuť.

„Chod', rýchlo,“ zastonala Reba.

„Budeš v poriadku, kým sa nevrátim? Možno by s tebou mohla zostať Dorkas.“

„Povedala som ti, že chcem pri sebe Dorkas? Kým sa nevrátiš, budem len odpočívať. Teraz už chod'!“

Mara bola trochu zmätaná, ale aj tak sa jej uľavilo, keď sa na chvíľu oslobodila z malého domu, kde sa cítila ako vo väzení. Šatkou si zakryla vlasy, nádobu na vodu zdvihla na plece a elegantne sa presunula k dverám. Mala oblečený jednoduchý odev, ktorý pristal jej mladým ženským krivkám. Hoci bola ešte veľmi mladá, už bola taká vysoká ako väčšina žien v Samárii.

Mara sa ešte raz obzrela na ženu na lôžku. Niečo na tej žene bolo... ale možno si to len predstavovala. Ponáhľala sa z domu a zrýchlila krok. Dobre by jej padlo, keby sa mohla dnes porozprávať s Hanou.

Marina mama zomrela pred šiestimi rokmi. Jej otec hlboko smútil, ale nakoniec si uvedomil, že jeho dcéra potrebuje ženskú starostlivosť. Poslal po svoju sestru Rebu, aby prišla do Sichemu a starala sa o ich domácnosť. Ako mohli vtedy predvídať, akú zmenu im teta prinesie do života?

Rebine malé oči si všímali všetko. Nikdy si nenechala ujsť príležitosť, aby mohla poukázať na každú chybu. O dva roky neskôr zomrel aj jej otec a ona zostala u svojej tety. Mala však priateľku Hanu, ktorá, hoci mala len dvadsať rokov, bola ako Marina náhradná matka. K Mare sa vždy správala vrúcne, vďaka čomu sa necítila až tak osamelo.

Keď sa Mara priblížila k domu, kde bývala Hana s manželom Šimonom, jej priateľka vyšla z dverí.

„Konečne si ma prišla pozrieť. A nesieš aj nádobu na vodu? Posledné dni si mi chýbala.“

Mara pokrčila ramenami. „Reba mi nedovolila odísť z domu.“

Hana mala hnedé oči, ktoré vyžarovali teplo a zvýrazňovali jej hranatú tvár. Keď sa usmievala, vyzerala celkom pekne. „Opäť prišiel na teba čas žien, dieťa?“

„Nie, je mi dobre.“ Dychtivo sa pozrela na Hanu. „Reba povedala, že by si mohla ísť so mnou po vodu. Teraz je už trochu chladnejšie. Išla by si?“ S nádejou pozrela na kamarátku a čakala.

„Mohla by som ti niečo odmietnuť?“

Hana sa otočila, aby vzala svoju nádobu na vodu.

Mara zrazu zaváhala. „Reba má horúčku, ale povedala mi, aby som išla po vodu k studni nášho otca Jakuba. Nemala by som tam ísť sama.“

„K Jakubovej studni?“

Hana sa zastavila na polceste do domu, obrátila sa, pozorne pozrela na Maru a potom si odfrkla. „Keby som sa dožila aj sto rokov, ak by Boh dal, nikdy nepochopím tvoju tetu.“

Potom Hana vzala nádobu na vodu. „Samozrejme, že pôjdem s tebou. Tvoja teta má pravdu. Nemala by si chodiť sama tak ďaleko od dediny.“

Mara netrpezlivo čakala. Chcela čo najskôr odísť, aby si to náhodou jej teta nerozmyslela a nezavolala ju späť domov. Myslela na množstvo prameňov, ktoré dobre zásobovali ich dedinu vodou. Prečo jej Reba prikázala, aby išla až k Jakubovej studni, keď mala horúčku?

Hana ju prerušila, akoby čítala jej myšlienky. „Ak si Reba myslí, že jej pomôže voda zo studne nášho otca Jakuba, tak rýchlo podme,“ povedala Hana rezignovane. Hana sa o Marinu tetu veľmi nezaujímalá.

„Sama robíš všetku prácu v dome a Reba sa len prechádza po uliciach medzi obchodníkmi,“ zopakovala Hana to, čo jej už viackrát vravela. „Len ťa využíva. A všetky tie bolesti má len vo svojej hlave!“

„Dáva mi domov,“ odpovedala Mara bez váhania.

„Domov?“ Hana si zasa odfrkla. „A v akom domove bývaš? V Rebinom? Dom tvojich rodičov mal zostať tebe. Si jediné dieťa.“

Mara si povzdychla. Pred Hanou nevedela svoju tetu brániť.

„Zákon Levitov hovorí, že zem je potrebné nechať v rodine, no Reba tvrdí, že sa nenašiel žiaden príbuzný, ktorý by si ťa mohol vziať za ženu,“ povedala Hana na rovinu.

„Aké budeš mať veno, keď sa budeš vydávať? Ako budete žiť, keď teraz teta minie všetky peniaze z predaja vášho domu a pozemku?“

Hana sa spravodlivo rozhorčovala a krútila hlavou. Potom pozrela do ulice, ktorá viedla k Marinmu domu, a založila si ruky. „Prináša do domu len viac smútku. Nemáš toho už dosť po smrti svojich rodičov? Nespôsobuje ti táto žena ešte viac bolesti?“

Mara mlčala.

„Tá Reba je riadne sebecká žena.“ Hana prevrátila očami. „Kto vie, čo urobí.“

„Budem v poriadku,“ ubezpečovala ju Mara a jemne sa na Hanu usmiala. V očiach mala dôveru. Chápala, že ju Hana chce chrániť, pretože aj keď sa Hana so Šimonom veľmi modlili za

dieťa, ich manželstvo zostávalo bezdetné. Preto Hana dávala Mare všetku svoju materinskú lásku, ako keby bola jej vlastné dieťa.

Chvíľu kráčali potichu, len ich sandále vydávali tichý zvuk chôdze na prašnej ceste.

„Takže, aká choroba trápí Rebu tentokrát?“ spýtala sa Hana.

„Chytila sa za srdce a tvrdila, že má horúčku.“ Mara sa zamračila, keď si spomenula na konfrontáciu so svojou tetou.

„Nedoniesla si vodu dnes ráno?“

„Vodu mala priniesť Reba. Ja som mala zakázané vychádzať z domu,“ vysvetľovala Mara.

„A to z akého dôvodu?“ čudovala sa Hana.

„Nie som si istá. Reba sa v poslednom čase správa dosť zvláštne, možno preto, že sa necíti dobre. Vyčistila som popol z pece a ona ma zavolała a poslala ma k Jakubovej studni. Má voda z tej studne liečivé účinky?“

„Neviem o tom, dieťa.“ Hana si zahryzla do spodnej pery. Zdalo sa, že chce niečo povedať, ale rozmyslela si to. Sem-tam sa pozrela na Maru a potom si ťažko povzdychla. Kráčali ďalej a obe sa zaoberali svojimi vlastnými myšlienkami.

Keď sa blížili k bráne, niektoré dedinské ženy sa zastavovali a sledovali ich, ako prechádzajú okolo. Pozreli sa na Maru a niečo si medzi sebou hovorili.

Mara sa rozhodla, že im nebude venovať žiadnu pozornosť. Namiesto toho počúvala štekot psov a štebotanie vtákov. V diaľke začula cvrlikať cvrčky. Keď prešli hodný kus cesty, Mara zrazu zostala nadšená. Pri Jakubovej studni ešte nikdy nebola.

Mimo dediny si užívali chladnejší vzduch, ktorý fúkal údolím Sichemu.

„Možno mal niekto zostať s Rebou, kým som preč,“ zamrm-lala si Mara potichu. „Zdalo sa, že táto bolesť na ňu prišla veľmi náhle. Bolo to iné ako doteraz. Možno nemala zostať sama. Povedala som jej, že privediem Dorkas, ale odmietla ju.“

Hana pozrela na Maru. „Neboj sa, bude v poriadku. Čoskoro sa vrátíme aj s vodou, po ktorej tak túži. Potom sa bude cítiť lepšie.“

Mara prikývla, sebavedomý postoj Hany ju upokojil.

„Usilujem sa, aby som urobila všetko, čo si teta žiada, ale pre ňu nie je nič dosť dobré. Možno bude mať lepšiu náladu, keď sa vrátíme.“

Priateľky kráčali opäť chvíľu potichu, no Mare sa myšlienky plietli jedna cez druhú. „Hana, ako si sa cítila, keď si sa mala vydať za Šimona?“

„Takže teraz zamestnáva tvoju myseľ myšlienka na manželstvo!“ zvolala Hana, akoby si ju doberala.

Mare sa začervenali líca. „Vlastne, aj áno, aj nie. Len som bola zvedavá. Viem, že sa jedného dňa vydám. Aspoň dúfam, že sa vydám...“ nedokončila vetu a prosebne pozrela na svoju priateľku.

Hana sa odmlčala a skúmala Marinu tvár. „Je to v Božích rukách.“

Mara sa pozrela na vrch Ebál. Božie ruky. Boli také ako ruky jej otca Jareda, ktorý bol jemný a milujúci, ale pevný v rozhodnutiach, keď sa nesprávala dobre? Otec jej vždy hovorieval: „Vari by Boh, ktorý stvoril celú zem, nepoznal svoje zámery?“ Aký bol Boží zámer s jej životom? Spomenula si na sen, ktorý sa jej z času na čas sníval. Zdalo sa jej v ňom, ako k nej zvláštny cudzinec natáhuje ruky. Niečo od nej chcel, ale keď sa k nemu pokúsila priblížiť, zmizol. Jej stará mama verila na sny a vízie. Čo mohol znamenať tento sen?

Pokrútila hlavou. *Som len obyčajné dievča. Prečo by sa mal Boh celých nebies zaujímať o mňa?*

Mara zažmurkala a pozrela sa na Hanu, ktorá ešte stále rozprávala. „... Ak sa tvoja rodina rozhodne dobre, potom môže byť manželstvo dobrá vec. Šimon je milý a dobrý manžel.“ Hana sa zahľadela do diaľky. „Ja som mala šťastie. Bola som najmladšia z troch dcér a naša domácnosť bola chudobná. Mala som štrnásť rokov, keď sa dohodlo moje manželstvo so Šimonom.“

„Aspoň si navždy nezostala pannou!“ Mara okamžite oľutovala svoje slová. Existovalo už len jedno horšie nežšťastie, ako zostať nevydatou pannou. Vedela, ako veľmi Hana túži po dieťati. Byť

neplodnou bola veľká hanba. Boh uzavrel Hanino lono a ona túto stigmú niesla s veľkým žiaľom.

Mara sa rýchlo pozrela na Hanu, no nezdalo sa, že by sa jej priateľka urazila. Uľavilo sa jej a opäť stíchla. No napadla jej iná myšlienka.

„Myslíš si, že mi Reba zariadi sobáš?“ Mara zvesila hlavu. „Máme tak málo peňazí.“

Hana zaváhala. „Čo všetko vieš o predaji tvojho domu tomu vzdialenému príbuznému?“

„Viem, že majetok musí dostať len niekto z rodiny môjho otca. Taký je zákon. Reba povedala, že z úcty k Jaredovi nám príbuzný dovoľuje zostať v dome za malý nájom. Príbuzný bol už starý a ženatý. Reba ako sestra môjho otca nemá žiadne dedičstvo. Musela konať rýchlo a povedala mi, aby som jej len dôverovala, že urobí to, čo je správne.“

Mara sa odmlčala, videla, ako Hana neveriacky krúti hlavou.

„Je to asi tak, ako keby si s dôverou dala divému psovi kura!“ zamrmlala Hana.

„Myslíš si, že by Reba neurobila to, čo je správne pre nás obe?“ zapochybovala Mara.

Hana si povzdychla a kráčala ďalej. „Áno dieťa, verím, že urobí to, čo je správne. A jedného dňa ti dohodne manželstvo. Teraz, keď tu tvoj otec nie je, ona je tvoja jediná rodina.“

Hoci Hana neznela príliš optimisticky, Maru aj tak jej slová upokojili. Hana sa predsa vyzná.

Keď si spomenula na svojho otca, do očí jej vošli slzy. Už to bolo viac ako rok, čo zomrel, a stále jej veľmi chýbal. Túžila počuť jeho zvučný smiech a cítiť jeho jemný dotyk.

Na chvíľu sa zahľadela na polia a predstavovala si jeho vysokú postavu, ako kráča medzi stebkami obilia. Keď bola malá, vždy ju chytil do svojich silných rúk a nosieval ju až domov. Spomenula si na večery pri sviečkach, keď sedela pri otcových nohách, zatiaľ čo opravoval nejaké nástroje alebo vyrezával niečo z dreva.

Potom prišla Reba so svojimi sťažnosťami.

„Jared, kedy opravíš strechu? Je ti jedno, že môžem na smrť prechladnúť?“

„Strecha je v poriadku, Reba. Opravil som ju len minulý mesiac.“

„Jared, je ti jedno, že sa snažím sama udržiavať tento dom? Mara mi musí viac pomáhať.“

„Robí väčšinu prác v dome, tak je to, Reba. A okrem toho, je to ešte len dieťa!“

„Musí sa naučiť plniť si svoje povinnosti,“ vyhlásila Reba prísne, s pevne zovretými perami a rukami založenými na hrudi.

Marin otec nedokázal Rebe odporovať.

Obrábal svoje polia a trpezlivo znášal Rebine nálady. Mara si spomenula, že ako mesiace pribúdali, začal čoraz častejšie navštevovať hostinec. Dva roky nato, ako k nim prišla Reba bývať, našli Jareda mŕtveho na poli. Jeho veľké srdce to nezvládlo. Niektorí muži z dediny ho odniesli domov. Mara sa vtedy obrátila so svojím zármutkom na tetu, čakala, že ju uteší. Ale bola to chyba. Teta jej nemala čo ponúknuť.

„Ktorého mladého muža zo Sichemu by si chcela mať za manžela?“ spýtala sa Hana, čím prerušila jej snívania. Mara len pokrčila ramenami a zamračila sa. Hanah dodala: „Som si istá, že to bude pekný, mladý muž. Možno sa nájde bohatý kupec, ktorý bez teba nebude môcť žiť.“

Mara pozrela na svoju priateľku vystrašene. „Nechcela by som opustiť Siche. Modlím sa, aby bol môj manžel z našej dediny!“

„Určite bude, dieťa. Možno to bude syn kňaza v synagóge.“

Mare sa najskôr rozšírili oči a potom sa obe rozosmiali. Kňaz, ktorý pomáhal veľkňazovi, mal silný vplyv, ale jeho syn bol mladý muž s prázdnuou hlavou.

„Možno to bude pastier?“ hádala Hana a pozrela sa na svoju spoločníčku.

Mara sa začervenala a zasmiala sa. Otočila sa a zhlboka sa nadýchla sviežej bohatej vône, ktorú prinášal príjemný vánok.

Jesse. Poznala ho odjakživa. Kedy medzi nimi nastala tá chvíľa, keď priateľstvo detí ustúpilo do tieňa? Kedy to medzi nimi

prerástlo do iných rozmerov, kedy sa začala pred ním hanbiť a on ju začal chrániť? Každý deň, keď mu priviedla pár oviec na stráženie, hanblivo sa zhovárali, obaja sa snažili predlžovať spoločný čas. Jesse sa čoskoro pohovára so svojím otcom.

Keď si Mara predstavila, ako sa bude Jesseho otec rozprávať s Rebou, teplo sa jej rozlialo v srdci a povzdychla si. Rýchlo sa pozrela na Hanu, ale jej priateľka hľadela pred seba a kútiky úst sa jej zdvihli do úsmevu.

„Možno sa ešte veľa rokov nevydám!“ vykrikla Mara na svoju obranu a zodvihla bradu. Potom sa obe znovu rozosmiali, lebo vedeli, že to nie je pravda.

Obe ženy kráčali pomaly, ani jedna z nich sa neponáhľala rýchlo vyplniť cieľ cesty.

Mara sa pozrela na suché polia a uvidela datľové palmy s dozretým ovocím. Keď prechádzali úzkym údolím, počúvala vtáky štebotajúce na stromoch v olivových hájoch. Páčilo sa jej, ako bezstarostne sa cíti, aj keď to bolo len na chvíľu.

Na vyvýšenom mieste sa zastavili, aby si oddýchli, a vychutnávali si výhľad. Hradby Sichemu nebolo vidieť. Hory vytvorili bariéru, ktorá chránila údolie pred studenými vetrami zo severu a pred horúcimi z juhu. Voda, ktorá zavlažovala údolie, tiekla prúdom zo svätej hory Gerizím, zvlhčovala a osviežovala vzduch Palestíny.

Mara si vychutnávala vánok v tomto pokojnom čase dňa. Pred sebou uvidela studňu ich predka Jakuba. Jeho muži ju tu vykopali už dávno, aby mohli napájať svoje stáda. Studňa stála na vetrom ošľahanom kopci, ktorý tvoril križovatku ciest pre tých, čo išli pešo, aj pre karavány, ktoré prechádzali cez Samáriu do iných krajín.

Mnohí ľudia z dediny stále radi prichádzali k Jakubovej studni, aby si užili prechádzku a chladnejší vzduch, ktorý fúkal cez údolie v neskorých popoludňajších hodinách. Vodu z tejto studne nosili skôr z tradície. Nebolo veľmi pohodlné chodiť sem každý deň. Vodu v nádrži napájala aj povrchová voda, aj podzemný prameň.

Studňa bola široká sedem siah mužskej ruky. Laná, ktoré sa používali na vytáhanie vody, v priebehu rokov vryli do okrajov kameňa drážky.

Keď sa Mara a Hana priblížili k studni, uvideli tri ženy, ktoré sa smiali a zhovárali. Bezpochyby preberali najnovšie klebety.

Keď prišli k studni, ženy sa prestali zhovárať. Hana ukázala Mare povrazy na spustenie nádoby do vody a prehodila pár slov s jednou ženou.

Mara plnila svoju nádobu, a preto ostatným venovala len málo pozornosti. Vedela, že Hana jej neskôr povie všetky najnovšie správy.

Keď Mara opatrne vytiahla plnú nádobu, otočila sa a zavolala na Hanu. Keď však zbadala prekvapený výraz na Haninej tvári, slová jej zamrzli na jazyku.

„Čo sa deje, Hana? Čo sa stalo?“

Žena, ktorá sa volala Lia, začala hovoriť, ale Hana ju umlčala ostrým pohľadom a pokrútila hlavou. Potom spustila do studne svoju nádobu.

„Nič sa nestalo,“ zahovorila Hana rýchlo a oveľa hlasnejšie, ako to bolo potrebné.

Lia pohodila hlavou a odišla k ostatným ženám, a ďalej sa šepotom zhovárali.

Hana sa pozrela na ostatné ženy a prehovorila: „Lia vždy pri-náša zlé správy. Sú to klebety. Myslím, že si vymyslela polovicu svojich rečí len preto, aby nás šokovala. Poď, už sme boli preč dosť dlho, musíme sa vrátiť.“

Keď si Hana zodvihla nádobu na plece, Mara len stála a tupo ju sledovala. Mysleť jej zaplňali otázky.

Hana rýchlo prešla okolo ostatných žien a zabočila dolu do údolia. Mara sa ponáhľala, čo jej dych stačil, aby dobehla svoju priateľku. Na chvíľu na svoju zvedavosť zabudla. Keď konečne kráčala po boku Hany, snažila sa o rozhovor, ale všetky jej pokusy sa stretli len s tichom. Napriek tomu, že sa vytrvalo snažila, Hana jej nepovedala, čo mala na mysli. Mara si nahlas povzdychla. Prechádzka k studni bola príjemnejšia!

Keď sa priblížili k ulici s obchodmi, prešli okolo muža, ktorý vyrábala sandále. Volal sa Zibeon. Mara skrčila nos. Po ulici sa šíril zápach novej kože.

Mara sa pozrela na svoju priateľku a videla, ako sa Hana pozerá na obchod so zvláštnym tvrdým výrazom na tvári.

Sám Zibeon vyšiel z obchodu. Nemal oblečenú koženú zásteru do práce, ale oblečenie, aké sa nosí na Šabat. Mara si pomyslela, že je to zvláštne, pretože bol stred týždňa. Nebol ani Šabat, ani žiaden iný sviatočný deň.

Zibeon smelo pozrel na Maru svojimi tmavými očami, oprel sa o veraje dverí a ruky si založil na hrudi. Mara vedela, že nie je správne, aby mu hľadala do očí. Mala by sklopiť zrak, ale jeho oči akoby uväznili tie jej a ona mala zrazu pocit, že sa pozerá do očí hada.

„Mara!“ Hana ju oslovila ostrým tónom, ktorý akoby zlomil to očarovanie. Mara sa striasla, rýchlo odvrátila pohľad a poponáhľala sa, aby Hanu dobehla. „Ten muž sa mi nepáči,“ pošepkala Mara zúrivo, zrazu sa jej zdalo, že za sebou počuje jeho smiech.

Hana sa na ňu ostro pozrela, spomalila a potom jej rázne odvetila: „Nesmieme súdiť, dieťa. Možno potrebuje manželku, ktorá by mu spríjemnila život.“

Zibeon bol vdovec už tri roky, a ešte stále si nenašiel druhú ženu.

„Manželka?“ Mara si odfrkla. „Lutovala by som ženu, ktorá by sa vydala za tohto výrobcu sandálov.“

„Nie sme povolané k tomu, aby sme súdili,“ zopakovala jej priateľka tvrdohlavo. „Je lepšie, keď všetko necháme v Božích rukách. Pozri, už sme skoro doma. Som si istá, že sa Reba bude cítiť lepšie.“

Maru zmiatol Hanin postoj aj to, čo jej povedala. Mara pokrútila hlavou. Hana sa nikdy nestarala o Zibeona, no napriek tomu ho teraz bránila. Toto bol naozaj zvláštny deň.

Na konci ulice sa kamarátky rozišli. Keď bola Mara takmer pri svojich dverách, otočila sa a uvidela Hanu, ktorá ešte stále stála na

konci ulice a pozorovala ju. Zamávala jej. Hana sa otočila a vošla do svojho domu.

Mara pocítila v srdci smútok. V mysli jej vírilo množstvo otázok. Trochu znepokojená vstúpila do dverí, očakávala, že jej teta bude stále ležať na svojom lôžku. Bola prekvapená, keď videla Rebu hore a okolo ramien mala svoj najlepší šál.

Jej teta sa náhle otočila a takmer podskočila, keď uvidela Maru vo dverách. „Musíš sa sem zakrádať ako zlodziej?“

„Už sa cítiš lepšie?“ spýtala sa Mara potichu. Pozrela Rebe do očí, tvár mala vyrovnanú. Reba zrazu odvrátila pohľad.

„Áno, samozrejme, že sa cítim lepšie. Nevidíš to sama?“ Mávla rukou. „Bolesť zmizla veľmi náhle. Nemusela som už potom zostať ležať.“

„Priniesla som vodu zo studne nášho otca Jakuba, ako si žiadala,“ oznámila Mara.

„Urobila si dobre, že si sa vrátila tak rýchlo.“

Mara sa čudovala tej náhlej zmene, ale už si zvykla na Rebine nálady. Trpezlivo sledovala, ako teta prechádza po miestnosti, zbiera veci a znovu ich ukladá, a sem-tam sa zahľadí na Maru. Potom Mara uvidela nádhernú koženú škatuľku. Bola prekrásna, posiatá malými šperkami. Oči sa jej rozšírili od údivu. Nikdy nevlastnili nič také drahé.

„Ach. To je krásne!“

Keď sa chcela dotknúť nádhernej koženej škatuľky, Reba ju schmatla a uložila na vyššiu policu.

„To bol dar,“ oznámila majetnícky.

Reba sa pozrela na Maru. „Možno to už vieš. Vraciam sa k svojej rodine do Haranu.“ Odmlčala sa, slová nechala visieť vo vzduchu, aby mali požadovaný účinok.

„Ideš do Haranu? Idem tam s tebou?“ Mara cítila, ako v nej rastie panika. Reba bola jej jediná rodina.

„Vraciam sa sama. Ale nebolo by správne, keby som ťa tu nechala samu, samozrejme. Preto som musela urobiť nevyhnutné opatrenia.“

„Urobiť opatrenia?“

Reba netrpezlivo mávla rukou. „Musíš opakovať každé moje slovo? Musíš začať žiť vlastný život s dobrým manželom, ktorý sa o teba postará.“

„Manžel?“ To slovo zatienilo jej myseľ.

„Áno, dieťa, manžel. Si plnoletá a je mojou povinnosťou, aby som na to dohliadla, keďže som tvoja jediná rodina. Musím pre teba zabezpečiť vhodné manželstvo. Sľúbila som to tvojmu otcovi, nech odpočíva v pokoji. Mala by si byť vďačná, že si ťa práve teraz vypýtal za ženu taký dobrý muž.“

Niekoľko požiadala o jej ruku? Bol to Jesse? Hovoril už so svojím otcom? Mara si zrazu uvedomila plný význam Rebiných slov a omráčilo ju to. Jesse! Ledva sa dokázala nadýchnuť a zúfalo pozrela na Rebu.

Reba sa od nej opäť odvrátila. „Musíš mi dôverovať, že ja viem najlepšie, kto bude pre teba vhodný.“

Mara čakala, premýšľala nad tým, ako sa s Jessem zhovárali, keď mu naposledy priviedla ovce. Povedal Jesse svojmu otcovi, aby sa porozprával s Rebou? Jej teta už dohodla manželstvo! V jej srdci rástla nádej, nepokojne čakala, čo príde.

Reba si nechala čas a potom pokračovala: „Je to dobrý muž a má slušný príjem.“

Túto správu by mala Mara privítať s radosťou, ale ona sa zrazu cítila nepríjemne.

„Staneš sa paňou v slušnom dome. Na trhu sa mu darí dobre a musí sa starať už len o matku v rokoch a mladšieho brata.“

Matka v rokoch? Mladší brat? Jesseho rodičia ešte obaja žili. A Jesse nemal ani bratov ani sestry. Mara si spomenula na Hanu a výraz jej tváre pri studni.

Zrazu mala zlú predtuchu. Spýtala sa tichým, takmer nepočuteľným hlasom: „Kto bude mojím manželom?“

„Výrobca sandálov Zibeon!“ povedala Reba víťazoslávne.

2

Zibeon si ťa vybral spomedzi všetkých dievčat v dedine, ktoré majú vek na vydaj,“ vyhlásila Reba jasne, pričom ignorovala zúfalý výraz na Marinej tvári. „Mysli na to, aké máš šťastie!“

Mara hľadela na tetu a cítila, ako sa jej slzy tisnú do očí. „Výrobca sandálov? Prosím, len nech to nie je Zibeon!“ prosila. „Desí ma. Nie je to dobrý muž. Počula som o ňom zlé veci. Prosím, urobím čokoľvek, hocičo! Nechcem sa za neho vydať. Môžem bývať so Šimonom a Hanou. Príjmu ma k sebe.“

Rebine oči sa zúžili. Chytila Maru za ramená a potriasla ňou. „Upokoj sa. Prečo by sa Hanin manžel mal zaťažovať ďalším bremenom, ktoré by musel kŕmiť? O týchto veciach nič nevieš. Nemáš žiaden rešpekt pred staršími? Manželstvo je už dohodnuté, súhlasila som s tým. Zibeon je dobrá voľba. Si veľmi hlúpa, keď počúvaš také rozprávky, ktoré nie sú podložené skutočnosťou!“

Bolesť, ktorú Mara cítila, jej dodala odvalu. Krútila hlavou a kričala: „Nemôžem sa zaňho vydať, nemôžem!“

Reba stisla Marine ramená silnejšie. Jej hlas znel ešte pevnejšie. „Kto si, že si dovoľuješ povedať mi, že nemôžeš?“ žiadala Reba. „Urobíš to, čo ti poviem! Uistovala som Zibeona, že si poslušné dievča.“

Mara sa zhrbila, lebo si naplno uvedomila Rebine slová. Reba bola jediná rodina, ktorú teraz mala. Hana mala pravdu. Jej teta má právo na to, aby jej zabezpečila manžela.